

Перший тур XIII Української олімпіади з лінгвістики

20 і 21 грудня 2025 р.

Старші класи

Максимальна оцінка за кожну з чотирьох задач — 20 балів

Час виконання роботи — 4 години

До лінгвістичних задач крім відповідей потрібно надавати пояснення. Проте вказувати, як саме ви знайшли ті чи інші закономірності, або «математично» їх обґрунтовувати не варто:

- *гірше*: «поглянувши на речення 5 і 10, у яких використовується префікс *X*-, а в перекладах фігурує форма множини, робимо висновок, що множина утворюється додаванням до іменника префікса *X*-»;
 - *краще*: «форма множини іменників — *X*-».
-

1. Грецька мова

Данило Мисак

Ось два слова грецької мови в кириличній транслітерації:

мпонтімпілнтер, мпантмінтон.

Завдання 1. Перекладіть цю пару слів українською.

Завдання 2. Перекладіть грецькою (та запишіть у кириличній транслітерації):

бар, радар.

Примітка. Грецькою мовою розмовляє близько 13,5 млн осіб переважно у Греції та на Кіпрі. Грецька є однією з індоєвропейських мов.

2. Урубú-каапор

Данило Мисак

Нижче наведено кілька дієслівних форм мови урубú-каапор разом із перекладами:

Форма	Переклад
sosok	він б'є
uwyr	він прибуває
amuxikã	я сушу
hury	він щасливий
apu'am	я стою
ombor	він кидає
amujan	я жену
mupe	він розпластує
ajahuk	я купаюся
amai	я знищую
oho	він іде
apor	я стрибаю
usak	він бачить

Завдання 1. Перекладіть українською:

asak, ujan, amuhury, mai, mupu'am, ambor.

Завдання 2. Перекладіть мовою урубú-каапор:

я йду, він сухий, я б'ю, він стрибає,
він лежить, я відправляю, він хрестить.

Примітка. Урубú-каапор — мова родини тупі, якою розмовляють до тисячі осіб у Бразилії.

Апостроф ' позначає особливий приголосний звук, а символ ã — особливий голосний звук цієї мови.

3. Лѣті

Дар'я Кривошеєва

Подано кілька слів мовою лѣті та їхні українські переклади:

Слово	Переклад
sivtiernu	куряче яйце
sivi	курка
asnüama	собачий язик
asmüata	собаче око
asruri	собача кістка
nimata	змійне око
nia	змія
lairnu	циветин ніс
lanisa	циветин зуб
kusulti	котяча шкіра
kusa	кіт
küernu	я спускаюся
msuri	ви наливаєте
nusa	острів

Завдання 1. Перекладіть українською:

niternu, lau, mkiernu, nama.

Завдання 2. Перекладіть мовою лѣті:

котячий язик, я наливаю, собака,
зуб, куряче око, курячий острів.

Примітка. Мова лѣті належить до австронезійської родини. Нею розмовляють близько 7500 осіб на Молуккських островах в Індонезії.

Літера *ї* позначає той самий звук, що й українська літера *й*; літера *ü* позначає той самий звук, що й українська літера *в* у слові *любов*.

Цивета — невелика хижа тварина.

Нижче наведено кілька речень мовою чоль разом із перекладами:

1	mi ktaj
Я знаходжу його.	6	ti loqiyon
Я вийшов.
2	ti kshitiyet
Я перегорнув тебе.	7	mi imeqet
Він обіймає тебе.
3	ti juli
Він прибув.	8	mi ashiton
Ти перегортаєш мене.
4	mi klajmel
Я помираю.	9	mi ajijlel
Ти відпочиваєш.
5	ti ajochoyon
Ти роздяг мене.	10	mi isäton
Він втрачає мене.

Завдання 1. Перекладіть українською мовою:

- 11 **ti asätä**
- 12 **mi kjulel**
- 13 **ti itajayet**
- 14 **ti jijliyet**

Завдання 2. Перекладіть мовою чоль:

- 15 Він виходить.
- 16 Ти помер.
- 17 Я обійняв його.
- 18 Він роздягає тебе.
- 19 Ти перегорнув мене.
- 20 Я відпочив.

Примітка. Чоль — маянська мова, якою розмовляють близько 250 тисяч осіб у Мексиці.

Літери та сполучення літер **j, q, y, ch, sh** позначають особливі приголосні звуки, а літера **ä** — особливий голосний звук цієї мови.